

SALINCAK

Kader Dede

- Evet, elbette dünyanın dışındaki salıncaklardır, bir tek onlardır bizi dünyanın dışına çıkaran, ölüm geldiğinde yahut gelmeden önce... Tek, yalnızca budur dünyanın dışına çıkaran ve insan teskin olmuyor bir türlü, dünyanın dışına çıkmadan... Bütün yürüyüşler, inceyedir kabadan, bütün uçmalar kurtularak gerçekleşir ancak ağırlıklarından ve bütün yıldızlar gece için gelmiştir oraya, gecenin tam ortasına ve bütün ışıklar onun için toplanmıştır oraya, karanlığın tam ortasına... Her şey hazır ve sahne büyüdür bir başından öteki başına. Sonra konuşursun. Kendi kendine, kendin, kendinle, kendin olan, kendine ait olan, kendine gelen, kendine getirenle... Bir yalnızlıktır hayat; başlayan, süren, biten, koca bir yalnızlık, bir ömür... ve güneş nasıl doğuyorsa ve rüzgâr nasıl esiyor ve ateş nasıl parlıyor ve toprak nasıl yeşeriyorsa günün birinde yalnızlık da paylaşıyor, öteki ucuyla, kendini yok etme pahasına bir salıncakla... Gövdesi olduğun, dalı olduğun, ipi olduğun, iskemlesi olduğun bir salıncakla çıkabilirsin ancak kendinin dışına, dünyanın ve hayatın dışına... Salıncak, salıncaklar; ruhun gözleridir onlar. Salıncak, salıncaklar; ruhun fısıltısı, geceleyin gelen, geceleyin giden... Salıncaklar ki düşleri hayata bağlar, yıldızları getirir baş ucuna koyar... Bir salıncak bir ip değildir yalnızca. Bir salıncak, bir ırmaktır; akar gecenin bir vaktinde, yıldızlarla insan arasında. Unutturur çünkü geçmişi, geleceği, şimdiyi... ve unutmak uçmak demektir ve unutmak vazgeçmek, benimsemek yeniden ve unutmak evet, elbette bulutlara çıkmak, yerçekimini küstürerek... Bir salıncak unutturmaz ama sadece, bütün hafif şeyleri hatırlatır aynı zamanda. Hayallerimiz, salıncaklarıdır bedenimizin; biner gideriz, nereye olsa ve Salıncaklar da kopar bir

gün, zamanın elindeki keskin bıçak koparır onu da... İpten yapılmıştır nasılsa hayat. Bir ip; benimle senin, onunla öteki arasında... Ne ki salıncak; bir araçtır sadece sallayanlar, sallananlar, uçanlar ve düşenlerin dünyasında... Gelir koparır rüzgârın biri; kim bilir nereden, nasıl çıktı ortaya? Ancak salıncaklar da hafiftir saçlar kadar, yürek kadar incedir, kopmaya hazır, hayat rüzgârı gün gelince onu da koparır. Geriye, göğe dağılan kuşlar gibi sağa sola saçılan anılar kalır; salıncakta, salıncak öncesinde... Her salıncak bir uçurumdur kadında ve adamda. Uçarken harika, koparken paramparça...

Bir salıncağı olmalı, evet, elbette insanın. Gidip binebileceği bir ip, sımsıkı tutunup yükselebileceği bir düş... Sadece kendinin bildiği, sadece kendinin bindiği, sadece kendinin indiği, sağlam olmasa da... Salıncak, ince bir patikadır kadın ile adam arasında. Kadın yürür, adam; adam yürür, kadın olmadığında... Biri gelince öteki yoktur belki ya, birbirlerini ayak izlerinden bilirler; severler böylece; biri geldiğine ötekinin sıcaklığı nasıl karşılırsa salıncakta...

Ve kadın başladı konuşmaya: Hangi yürek yetinebilir dünya üzerine kurulmuş salıncaklarla? Hangi göz, tepenin ardını görmeden kapanmak ister ve hangi ayak yorulmadan eve döner ve hangi kuş, “bununla yetinebilirim, bu kadar gök bana yeter” der? Daha ileriye gitmeyi istedi kadın, daha yükseğe çıkmayı... Kendini boşluğa bırakış sırasında dalga dalga büyüyen başkaldırı, içinde titreyen bir şeylerin uçmaya hazırlanışı... Aradı. Issız sokaklarda, yalnız parklarda bulmayı ümit etti; aradı. Vardığı her şehirde, başta o garip kapıyı aradı. Yıkık dökük, yıpranmış görünümlü; kimsenin açmaya tenezzül etmeyeceği, baksa dahi göremeyeceği... O kapıyı arardı, sadece yüreğin gördüğü, sadece yüreğe açılan, sadece yüreğin çalmayı bildiği?.. Farkına varılamayan büyülerin çekimine kapılmak onun işi değil miydi sonra? Sonra görünmeyi görmek, sevmeyeni sevmek hatta... Bir başkasına görüldüğü anda vazgeçmek... Sıradan olandan kaçış, insanların gözlerinden ayrı tutmak gözlerini... Ayrı tutmak ve saklı bakışlara açmak... Ardını, arkasını görebilmek var olanın. Bakıp geçmek değil asla, hayır değil... Doya doya görmek, görüş ile yetinmek, hafızaya emanet etmekten öte, her zerresine dokunmak bakışlarla... İz bırakırcasına... Kadının varlığının özetiydi bu arayış. Yaşamı boyunca bir kapı araması insanın, arayarak geçirecek olması kalan yaşamını... Usulca dokunuşların açamayacağı, derin bakışa sahip olmayanların ardını göremeyeceği bir kapı... Öylesine bir kapı ki hafif olmalı, içinden geçebilmeli insan. Beden kirlilerinden, zihin çamurlarından, göz perdelerinden, eller kaba dokunuşlarından arınmış; ruh serbest bırakılmış... Ayağın ilk adıma yüklenişi ve ruhun

kapıdan içeri süzülüğü... Dünyayı arınırcasına geride bırakışı varoluşun... Keyifli kayboluşun ilk kanat çırpışı... Yorgunluktan habersiz bir yola çıkış ve ruhun tazeliğine hoş gelişi... Çiçekli, uçsuz bucaksız bir bahçe, ahşap da bir ev belki...

Kapı arayışı sürerken yeryüzündeki salıncaklar ile yetinemedi kadın. Kapı arayışı kadar sabırlı olamadı, ardını bekleyemedi salıncaklar için. Bir gece, gündüzün bağından kurtulduğu anlarda sağlam ipler geçirdi eline. Çıktı göğe, yıldızlar katına kurdu kendi salıncağını. Heyecandan titreyen elleri ve görünmez düğümleri... İşte şimdi dedi, ne kadar geride bırakırsam kendimi o kadar çıkabilirim yükseğe. Tam da o kadar tepeden bakabilirim dünya denizine. Ne kadar uzaklaşırsam dönüşüm o kadar heyecanlı, ne kadar terk edersen varışım o kadar hevesli olmaz mı hem? Üzerinden geçerken usulca dokunur ayaklarım, ıslanır belki. Saçları, en çok saçları sevdi kadının bu gök salıncağını. Kurtuldular bağlarından, salındılar özgürce... Salıncak ile bedenın uyumlu dansına nasıl da huşuyla katıldılar. Yeni bir büyü keşfedilmişti şimdi; salıncağın beden ile bütünleşmesi; saçların, dansın ahengine yakalanışı... En yüksekten bırakırken kendini boşluğa, gözlerini açtı kadın. Bir çift yıldız daha eklendi göğe. Işıltısı kıskandırdı diğer yıldızları... Gökten vazgeçip kendini düşüşe bırakan bir yıldız takıldı kadının saçlarına. İşte şimdi ulaştı, ulaşması gereken yere; işte şimdi, yıldızlar çekip aldı onu kucağına; işte şimdi -tam da bu vakit- salıncak büyüdü, büyüdü, büyüdü, kocaman bir yıldız oldu, bir yüreğın içine girecek kadar büyük, bir yüreğın içine alacağı kadar sonsuz... Milyonlarca benzeri arasında sönüp gidecekken bu yıldız; kadının hücrelerine katıldı, kanına karıştı böylece. Keşfedilmiş yeni büyüünün son dokunuşu... Dünyanın dışına bir salıncak kurdu kadın, tüm yıldızları eşlik ettirerek dansına... Bir salıncağa bindi, göğe çıktı kadın; hiç kimse görmedi, kendi bile...